

Zadania od 1. do 10. wykonaj na podstawie załączonej mapy fragmentu Pobrzeża Kaszubskiego.**Zadanie 1. (1 pkt)**

Na podstawie podanych informacji odszukaj na mapie i wpisz do tabeli nazwy opisanych miejscowości.

Opis położenia miejscowości	Nazwa miejscowości
Miejscowość położona na terenie parku krajobrazowego, na wschód od ujścia rzeki Piaśnicy do Morza Bałtyckiego	
Turystyczna miejscowość o zwartej zabudowie położona wzdłuż zachodniego brzegu Jeziora Żarnowieckiego	
Miejscowość położona u zbiegu dróg lokalnych i drugorzędnych na granicy otuliny parku krajobrazowego	

Zadanie 2. (1 pkt)

Oblicz wysokość względną między położonym na wysokości 1,5 m n.p.m. lustrem wody Jeziora Żarnowieckiego a szczytem Góry Zamkowej, na której znajduje się punkt widokowy i grodzisko. Zapisz obliczenia.

Odpowiedź: Wysokość względna wynosi

Zadanie 3. (1 pkt)

Długość odcinka szlaku rowerowego, który turysta pokonał między Lubkowem a Żarnowcem, wynosi na załączonej mapie 3 cm. Oblicz długość tego odcinka szlaku w terenie. Zapisz obliczenia.

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź: Długość odcinka szlaku wynosi

Zadanie 4. (2 pkt)

Wykorzystaj załączoną mapę i wpisz obok każdego zdania literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe lub literę F, gdy zdanie jest fałszywe.

Rzeka Piaśnica bierze początek w Jeziorze Żarnowieckim.

Od wschodu i zachodu Jezioro Żarnowieckie otaczają wysoczyzny o stromych stokach.

Kręty bieg rzeki Piaśnicy, widoczny na granicy rezerwatu „Piaśnickie Łąki” (pole A2), świadczy o przemieszczaniu się nurtu rzeki od jednego brzegu do drugiego.

Obszary położone na północ od Jeziora Żarnowieckiego charakteryzują się głębokim występowaniem wód podziemnych, na co wskazuje duża liczba kanałów melioracyjnych.

Zadanie 5. (1 pkt)

Zdjęcie przedstawia widok zbiornika górnego elektrowni szczytowo-pompowej „Żarnowiec”.

Podaj nazwę kierunku geograficznego, z którego zostało wykonane to zdjęcie.

.....

Zadanie 6. (2 pkt)

Na obszarze przedstawionym na mapie występują formy rzeźby i osady pochodzenia polodowcowego, w tym:

rynna jeziorna, wzniesienia morenowe, sandry, głązy narzutowe.

Wpisz do tabeli wymienione powyżej formy rzeźby i osady polodowcowe obok procesu rzeźbotwórczego, który doprowadził do ich powstania.

Proces rzeźbotwórczy	Polodowcowe formy rzeźby i osady
Erozja	
Akumulacja	

Zadanie 7. (1 pkt)

Turysta doszedł podczas pieszej wędrówki do rozwidlenia czarnego i zielonego szlaku turystycznego (pole F4). Dalej kierował się jednym ze szlaków z zamiarem dotarcia do niewielkiej miejscowości.

Rozpoznaj i podaj na podstawie zamieszczonego poniżej opisu oraz mapy kolor szlaku, który wybrał turysta na pieszą wycieczkę. Podaj nazwę miejscowości, do której dotarł.

Początkowo droga prowadziła przez las. Po opuszczeniu terenu leśnego turysta przemieszczał się wśród pól uprawnych, a następnie w terenie zabudowanym, znajdującym się w rozległym obniżeniu. W dnie tej formy, po lewej stronie drogi, znajdowały się tereny podmokłe z niewielkim stawem. Po opuszczeniu zabudowań i przejściu około 500 m turysta zmienił kierunek marszu na północno-wschodni i wkrótce dotarł do lasu, gdzie rzeźba stała się bardziej urozmaicona. Ostatni odcinek wycieczki prowadził drogą gruntową, a następnie lokalną, wśród pól uprawnych po lekko falistej powierzchni.

Turysta wybrał szlak Dotarł do miejscowości

Zadanie 8. (1 pkt)

Korzystając z mapy, przedstaw trzy cechy środowiska geograficznego, które sprzyjają napływowi turystów na teren Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

1.
2.

3.

Zadanie 9. (2 pkt)

W sezonie letnim w nadmorskich miejscowościach wczasowych napływ turystów powoduje, że liczba ich mieszkańców wzrasta nawet kilkakrotnie.

Wymień trzy negatywne skutki (np.: ekologiczne, ekonomiczne lub społeczne) wynikające z sezonowości ruchu turystycznego w regionie nadmorskim.

1.

.....

2.

.....

3.

.....

Zadanie 10. (1 pkt)

Na obszarze przedstawionym na mapie sieć osadnicza rozwinięta jest nierównomiernie. **Wymień dwie cechy środowiska przyrodniczego, które ograniczyły rozwój osadnictwa na obszarze przedstawionym na mapie.**

1.

2.

Zadanie 11. (2 pkt)

Na początku lat 90. podjęto decyzję o zaprzestaniu budowy elektrowni atomowej nad Jeziorem Żarnowieckim. W związku z tym produkcja energii elektrycznej w Polsce nadal w 97% pochodzi ze spalania węgla.

Uruchomienie elektrowni atomowej w naszym kraju mogłoby przynieść Polsce korzyści np. ekologiczne, ekonomiczne. Uzasadnij to stwierdzenie, podając trzy argumenty.

1.

.....

2.

.....

3.

.....

Zadanie 12. (2 pkt)

Długość Jeziora Żarnowieckiego zmierzona na załączonej mapie wynosi 16 cm. Oblicz i podaj skalę liczbową mapy, na której odległość ta wyniesie 4 cm. Zapisz obliczenia.

Odpowiedź: Skala liczbowa mapy

Zadanie 13. (1 pkt)

Wykorzystaj mapę oraz własną wiedzę i zaznacz opis wyjaśniający genezę misy Jeziora Żarnowieckiego.

Jest to jezioro:

A. sztuczne, utworzone dla potrzeb elektrowni wodnej.

B. deltowe, utworzone w ujściu rzeki Piaśnicy.

C. krasowe, którego wody wypełniły dno wąwozu krasowego.

D. polodowcowe, ukształtowane w zagłębieniu między wzgórzami morenowymi.

Zadanie 14. (2 pkt)

Wpisz do tabeli trzy rodzaje turystyki, które można uprawiać na obszarze objętym mapą oraz podaj po jednym przykładzie obiektów istniejącej infrastruktury turystycznej sprzyjających ich uprawianiu.

Lp. Rodzaj turystyki Obiekty infrastruktury sprzyjające uprawianiu turystyki

1.

2.

3.

Zadanie 15. (1 pkt)

Jeziora na Ziemi są zjawiskiem krótkotrwałym w skali czasu geologicznego.

Wykorzystaj własną wiedzę oraz barwną mapę i podaj dwie przyczyny zanikania jezior.

1.

2.

Zadanie 16. (2 pkt)

Zaznacz wśród podanych trzy procesy lub zjawiska, które mogą wystąpić w zachodniej części Kępy Żarnowieckiej po wylesieniu tego obszaru.

A. wzmożone spłukiwanie

B. nasilenie erozji gleb

C. rozwój procesów krasowych

D. powstawanie wiatrołomów

E. zmniejszenie retencji wody w gruncie

F. nasilenie się wietrzenia biologicznego

Zadanie 17. (2 pkt)

Odszukaj na mapie wymienione poniżej miejscowości i uzupełnij tabelę, wpisując obok każdej z podanych cech nazwę właściwej miejscowości. Gniewino (F1), Dębki (A2), Żarnowiec (C2), Krokowa (C4)

Cecha odnosząca się do podanych miejscowości	Miejscowość
Latem dzień jest tu najdłuższy.	
Wysokość górowania Słońca w ciągu roku jest tu największa	

Zadanie 18. (1 pkt)

Zaznacz cechę, która określa stan polityczny widocznego na mapie fragmentu Morza Bałtyckiego.

- A. Jest to część pasa wód terytorialnych Polski.
- B. Ta część Bałtyku nie należy do wyłącznej strefy ekonomicznej Polski.
- C. Linia brzegowa morza stanowi granicę polityczną terytorium Polski.
- D. Jest to fragment wód wewnętrznych Polski.

Zadanie 19. (2 pkt)

Na południowo-wschodnim brzegu Jeziora Żarnowieckiego, na terenach przemysłowych nieukończonej elektrowni atomowej (pole E2-E3) działalność gospodarczą obecnie rozwija kilkanaście firm różnych branż przemysłu m.in. tworzyw sztucznych, przemysłu spożywczego, materiałów budowlanych. Pojawiły się również firmy, które pragną tu stworzyć zakłady wysokiej technologii.

Wykorzystaj mapę i podaj trzy czynniki, które mogą zachęcać inwestorów do podjęcia działalności gospodarczej na tym obszarze.

1.
2.
3.

Zadanie 20. (1 pkt)

Elektrownia szczytowo-pompowa „Żarnowiec” (pole F2) składa się z dwóch zbiorników. Dolnym zbiornikiem jest Jezioro Żarnowieckie, zbiornik górny został wybudowany nieopodal.

Wykorzystaj mapę oraz własną wiedzę i oznacz zdania prawdziwe odnoszące się do elektrowni szczytowo-pompowej literą P, a zdania fałszywe literą F.

Elektrownia szczytowo-pompowa „Żarnowiec” jest jedną z kilku tego typu elektrowni funkcjonujących w Polsce.

Woda ze zbiornika górnego spuszczana jest w późnych godzinach nocnych do zbiornika dolnego.

Górny zbiornik elektrowni zasilany jest wodą przepompowywaną ze zbiornika dolnego.

Zadania wykonaj na podstawie załączonej mapy turystycznej „Jezioro Rożnowskie”.

Zadanie 1. (2 pkt)

Korzystając z mapy turystycznej, uzupełnij poniższe zdania.

- a) Rzeka płynąca przez Łososiń Dolną nosi nazwę
- b) Wzniesienie, którego szczyt znajduje się na wysokości 418 m n.p.m., położone na zachód od drogi krajowej nr 75 nosi nazwę
- c) Wieża przekaźnikowa w Łazach (pole E3) znajduje się na wysokości m n.p.m.
- d) Z przystani wodnej (pole D4) grupa turystów wyruszyła na Ostrą Górę (pole D3).
Po wejściu na niebieski szlak turyści początkowo szli w kierunku (wpisz kierunek geograficzny).

Zadanie 2. (2 pkt)

Oblicz odległość w terenie w linii prostej między przystanią wodną (pole D4), a szczytem Ostrej Góry (pole D3). Zapisz obliczenia. Wynik podaj w km.

Miejsce na obliczenia:

Odległość w terenie:

Zadanie 3. (2 pkt)

Podaj dwie cechy przyrodnicze rzeki Dunajec lub jej doliny na odcinku przedstawionym na mapie w polach D1 i E1.

1.
2.

Zadanie 4. (2 pkt)

Podaj dwa przyrodnicze i dwa kulturowe walory turystyczne obszaru przedstawionego na mapie w polu D2.

- a) Przyrodnicze walory turystyczne:
 1.
 2.
- b) Kulturowe walory turystyczne:
 1.
 2.

Zadanie 5. (1 pkt)

Uzasadnij, podając dwa argumenty, że Ośrodek Wypoczynkowy „Rożnów” (pole D3) posiada atrakcyjną lokalizację dla wczasowiczów.

1.
2.

Zadanie 6. (2 pkt)

Podaj po dwie różnice między obszarami przedstawionymi na mapie w polach C4 i F2, uwzględniając:

- a) cechy środowiska przyrodniczego:
 1.
 2.
- b) cechy zagospodarowania:
 1.
 2.

Zadanie 7. (2 pkt)

Jezioro Rożnowskie jest sztucznym zbiornikiem wodnym.

Wymień dwa pozytywne i dwa negatywne skutki przyrodnicze lub społeczno gospodarcze wynikające z utworzenia Jeziora Rożnowskiego.

a) Pozytywne skutki:

1.
2.

b) Negatywne skutki:

1.
2.

Zadanie 8. (1 pkt)

Podaj nazwy dwóch procesów endogenicznych.

1.
2.

Zadanie 9. (1 pkt)

Uzupełnij tabelę, wpisując obok nazwy jeziora jego typ genetyczny, wybrany z podanych poniżej.

Jezioro	Typ genetyczny
Śniardwy	
Mamry	
Łebsko	

Typ genetyczny: polodowcowe, przybrzeżne, tektoniczne, wulkaniczne

Zadanie 10. (1 pkt)

W polu C4 mapy:

- największa wartość poziomicy wynosi m n.p.m.

- najmniejsza wartość poziomicy wynosi m n.p.m.

Zadanie 11. (2 pkt)

Temperatura powietrza na brzegu Jeziora Rożnowskiego (273 m n.p.m.) wynosiła 21oC.

Oblicz temperaturę powietrza w tym samym czasie na szczycie Ostrej Góry (pole D3). Do obliczeń przyjmij średnią zmianę temperatury powietrza 0,6°C/100 m. Zapisz obliczenia. Wynik podaj z przybliżeniem do 0,1°C.

Temperatura powietrza na Ostrej Górze

Zadanie 12. (2 pkt)

Podaj po dwa argumenty potwierdzające, że Las Majdan (pole F2) i Gródek nad Dunajcem (pola F3 i F4) mają korzystne warunki dla lokalizacji ośrodka czasowego.

Las Majdan

1.
2.

Gródek nad Dunajcem

1.
2.

Zadanie 13. (2 pkt)

Na podstawie analizy obszaru przedstawionego na mapie w polach D1 i E1 wykaż, podając dwa argumenty, wpływ Dunajca i jego doliny na sieć osadniczą lub sieć komunikacyjną.

1.
2.

Zadanie 14. (2 pkt)

Powierzchnia Jeziora Rożnowskiego wynosi 16 km².

Oblicz powierzchnię tego zbiornika na mapie w skali 1:50 000. Zapisz wykonywane obliczenia. Wynik podaj w cm².

Miejsce na obliczenia:

Powierzchnia Jeziora Rożnowskiego na mapie

Zadanie 15. (2 pkt)

Jezioro Rożnowskie jest przykładem sztucznego zbiornika wodnego na rzece górskiej, który pełni kilka funkcji.

Wymień trzy funkcje pełnione przez sztuczne zbiorniki wodne na rzekach górskich w Polsce.

1.
2.
3.

Zadanie 16. (1 pkt)

W tabeli przedstawiono pojemność Jeziora Rożnowskiego w latach 1942, 1980 i 1993.

Rok	1942	1980	1993
Całkowita pojemność zbiornika (w mln m3)	228	174	169

Pojemność Jeziora Rożnowskiego zmienia się z przyczyn naturalnych.

Korzystając z danych w tabeli i własnej wiedzy, podaj przyczynę zmiany pojemności Jeziora Rożnowskiego.

.....
.....

Zadanie 17. (1 pkt)

Obszar przedstawiony na mapie jest zbudowany z osadów fliszowych, które były fałdowane w paleogenie i neogenie.

Podaj nazwę orogenezy i nazwę ery geologicznej, w czasie której zostały sfałdowane osady fliszowe obszaru przedstawionego na mapie.

Orogeneza: Era geologiczna: